

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila
se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 49

Maribor, dne 2 maja 1910.

Letnik II.

Št. Ilj ima slovenskega župana.

Veliko veselje vlada med našimi vrlimi šentiljskimi narodnimi boritelji. Pri volitvi župana v Št. Ilju je zmagal Slovenec, prejšnji župan gospod Thaler.

Žreb, ki malokdaj odloči ugodno za nas Slovence, je bil nam naklonjen.

30. aprila 1910 je bil zgodovinski dan za šentiljsko slovenstvo. Dva enako močna in enako odločna nasprotnika sta stala v bojnih vrstah eden proti drugemu. Naših 6 mož je stalo trdno kot najtrša skala. Istotako so držali disciplino nasprotniki, na čelu jim znani vodja Südmarkine kolonizacije, protestant Fraiss. Obe stranki sta odklonile vsak kompromis. Bila se je torej bitka na nož!

Z veliko napetostjo je vse pričakovalo izida. Ko po trikratnem glasovanju ni dobil ne Slovenec Thaler, ne Nemec Fišereder več kot šest glasov, se je določilo žrebanje.

Dvanajstletna deklica, ki je bila določena, da vzdigne žreb, je potegnila glasovnico, ki se je glasila na našega Thalerja! Bog je bil z nami! Srečna ročica nedolžnega slovenskega dekleta je odločila usodo ljubega in dragega Št. Ilja! Bogu bodi hvala!

Vesolja glas se je po bliskovo razširil po Št. Ilju, brzjav je pa naznanil slovenskemu svetu radostno novico! Veselje, ki je zavladovalo v Št. Ilju v tem trenutku, je nepopisno!

Pri volitvi svetovalcev sta zopet imeli obe listi po šest glasov. In zopet je odločil žreb. Tukaj nam sreča ni bila tako mila. Izžreban je bil za prvega svetovalca Čeh, a odločen pristaša protestantovsko-nemške stranke Hornicky, za drugega Nemec dr. F. Mentl in za tretjega naš vrli gospod Franjo Freiham. Dasiravno smo dobili samo enega svetovalca, je vendar nas veselilo, da je najhujši zagrizenec Fišereder propal na celi črti.

Ako napravimo bilanco, je za nas povoljna. — Župan je glava občine. Gospod Thaler, ki je zopet

zasedel to častno mesto najbolj ogrožene slovenske občine, je naš z dušo in telesom. Nasprotniki so strahovito poparjeni in so se celo pošteno sprli med seboj. Pohvalno moramo omeniti posebno gospoda Lopiča. Nemški listi so pisali, da je njihov; to vest so hlastno pograbili tudi liberalni slovenski listi in jo hoteli izrabljati proti nam. A dne 30. aprila je gospod Lopič stal neomajano z ostalimi našinci vred. Bog živi značajnost naših šentiljčanov.

S šentiljskimi Slovenci se veselimo tudi mi z njimi se raduje vsa Slovenija! Šentiljskim Slovincem pa najlepše čestitamo, če darujemo za Šentiljski dom. — Slava Št. Ilju.

Liberalna blamaža pri Sv. Bolfenku.

Menda ni bilo kmalu shoda na Štajerskem, za katerega bi se delalo s tako silno agitacijo, kakor za bolfenski shod, katerega je sklicala liberalna Narodna stranka v nedeljo dne 1. maja ob 3. uri pop. v Zabavnikovo gostilno v Jastrebcih.

Ker liberalni plakati in časniške reklame več ne vlečejo, so si izmislili popolnoma nova agitacijska sredstva.

Naročili so si muziko na „pleh“, postavili so si majniško drevo, ali pravzaprav so namazali staro drevo z novo mastjo, raztrosili so po svetu, da pride dva, en državni in en deželni poslanec, in da so celo središki purgariji obljubili velikansko udeležbo.

Tri tedne prej so že razglasili shod in od tega časa so neumorno agitirali od moža do moža po lastni in sosedni miklavževski fari. Napredna mladinska organizacija je bila noč in dan na delu. Alarmirali so vso okolico. Tudi na sosedne Hrvate niso pozabili. Nerazsodnim ljudem se je namignilo, da pride baje tudi eden gospodov misijonarjev na shod. V nedeljo po rani maši pa je bilo oznanjeno z velikim pompom, da bode igralo 13 muzikantov in da se bode po shodu vršila velika ljudska slavnost.

Vsa znamenja so kazala na to, da hočejo liberalci še enkrat zbrati vse svoje bojne sile spodnjega ormoškega okraja, da se postavijo pred svetom. In za ta manever so uporabili vsa mogoča sredstva: muziko na pleh, majnikovo drevo, dva poslanca, mla-

dinsko organizacijo, ljudsko veselico in celo — misijonarje.

Z opravičeno radovednostjo smo torej pričakovali, kaj bode. In prišel je usodepolni trenutek za naše liberalce.

Ob 3. uri popoldan napovedani shod se ni mogel vršiti ob določenem času, ker ni bilo — zborovalcev. Res je sicer, da so ta dan trajale večernice vsled šmarnic nekoliko delj kakor navadno, a od liberalcev itak nobenega ni k cerkvi. Na večernice se torej tokrat ne bodo mogli izgovarjati.

Okoli pol četrte ure so začeli lezti posamezni liberalci okrog voglov. Do 4. ure se je zbralo kakih 100—130 ljudi, med njimi ena tretjina žensk in otrok. Izmed ostalih možev in mladeničev je bila dobra polovica Središčanov, Hrvatov, in drugih tujcev in samo majhna peščica domačinov. Jasno sliko „mnogobrojne“ udeležbe Bolfenčanov dobimo s tem, ako omenimo, da sta iz najbližje sosedne občine Vodrance bila samo dva moža razun znanih treh Zabavnikovih sinov.

Po dolgih mukah je bil izvoljen predsednikom Zabavnik Franc ml., ki je dejal, da ga še nikdar ni doletela taka čast, niti v Ameriki, čeravno je hud liberalce.

Starega Zabavnika pa niso mogli pripraviti do tega, da bi prevzel predsedništvo. On že ve gotovo — zakaj!

Nato je dobil besedo dr. Sernek iz Ormoža. Govoril je prav medlo o položaju v deželnem in državnem zboru. Ko se je potem čitala neka resolucija radi obstrukcije v deželnem zboru in se je dala ista na glasovanje, so ljudje držali roke navzkriž. Spindler pa je dejal: „E, saj je itak nadpolovična večina.“ Protiglasovanja seveda ni bilo.

Za tem je nastopil veliki gromovnik Vekoslav Spindler. Po svoji navadi je udrihal po popih in po misijonarjih, da se ne smejo mešati v politiki itd. Novega ni povedal ničesar in njegov govor je ostal brez utisa.

Da se stvar spopolni, je nastopil še središki župan Šinko, ki je začel udrihati celo po škofih, da imajo prevelike plače.

S tem je bil shod končan. Navdušenja ni bilo nobenega in razun Središčanov in Zabavnikovih sinov je malokdo poskal ali klical živio. Med govori je ljudstvo že začelo odhajati.

Prvi majnik je torej usodepolen dan v zgodovini liberalcev spodnjega ormoškega okraja. Spoznati

Urno še nakupiva slanina, čaja, čokolade in kruha ter se zopet podvzava k vremenski opazovalnici, ki kaže sedaj odločno na lepo.

Oborožena z voznim listekom do Kleine Scheidegg — štela sva zanj po 4.50 frank — nestrpno čakava vlaka.

Na kolodvoru se kar tere mondene družbe. Nekoliko v skrbeh sva, ali bo možno oditi ob 10.40. uri saj je gostilničar zatrjeval, da se ob lepih dopoldnih elegantna gospoda celo tepe za prostore v vlakih.

Sicer odhaja vlak od osmih naprej vsako uro s štirimi dolgimi vozovi, vendar želi vsak potnik čimprej iz bližine zreti v bajni ledeni svet.

Zdajci opaziva, da se v polkrogu za nama zbira vedno več elegantnih radovednežev; očitno občudujejo ostre dereze in dolgo vrv, ki bringljajo raz nahrbtnika.

Nek dolg suhljat Anglež z damo ob desnici naju poprosi v slabi nemščini, če si sme vse to orožje modernih veleturistov natančneje ogledati. Smehljaje mu dovoliva, in takoj je začel v živem razgovoru z damo vse prav natanko ogledovati; mislim, da je pretipal vseh 12 osti mojih in vseh 16 osti Jankotovih derez; istotako je preskuševal žilavo, 25 m dolgo vrv in pretehtaval težka cepina. Presneto malo je manjkalo, da se ni začel po kovaški maniri privzdigovati najinih nog. Parkrat se je že globoko priklonil, da bi mogel natančneje preštudirati težke, kovane čevlje.

Kar se zagleda — ne — zamakne v Jankotovo divno klateto. Z odprtimi ustami zve in zre v hrbo-lazki monstium, ki je ves oškropljen z obledelo ru-dečo barvo in okinčan s suhimi planinkami. Pobar-val si ga je moj Janko takrat, ko je kot navdušen pristaša Slovenskega planinskega društva ponosno vihtel čopič ter mazal triglavske stene.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Prva Slovenca na švicarskih ledenikih.

Potopisne črtice — spisal A. Cilenšek.

(Dalje.)

Nekaj metrov pozneje zgine železnica v Eiger. Predor, ki bode kakih 10 km dolg, je do sedaj malo nad 3 km dogotovljen; njegova širokost meri 3.70 m, visokost pa 4.35 m.

Druga postaja Eigerwand (2868 m) je 2.24 km oddaljena od prve, zadnja Eismeer (3161 m) pa 3.7 kilometrov.

Od te postaje bode vodil predor v jugozapadni smeri do četrte postaje Jungfrauoch (3396 m) v dolgosti 9.5 km od Kleine Scheidegg, potem s 25% napetostjo do pete postaje Jungfrau (4093 m) v dolgosti 12.3 km od Kleine Scheidegg.

Slednjič bode 73 m visoka električna vspenjača vodila navpično na 4166 m visoko Jungfrau.

Železnico goni elektrarna v Lauterbrunnenu z 2650imi konjskimi silami.

Vožnja od Kleine Scheidegga do Eigergletsche- rja traja 16 minut, odtod do Eigerwand 20 minut in do postaje Eismeer 11 minut.

Nadaljno vrtanje izvršujejo laški delavci leto in dan; vsak kilometer železnice stane odslej 1 mili-jon frankov. Ker se ne sme razstreljevati z dinami-tom, da se kje ne raznese celi del gore, ali ne poškoduje postaja Eismeer, delo silno počasi napredu-je ter bode šele leta 1918 končano.

Poglejte, gospoda, zakličen naenkrat najin men-tor, „poglejta kvišku proti Eigerju; ravnokar so raz-

svetili postajo Eigerwand; to storijo v letnem času slednji večer za reklamo.“

Res zagledava kakih 1900 m nad Grindelwal-dom krasno razsvitljena skalnata okna postaje Eiger-wand. Kakor sva se drugi dan prepričala, služi v ta namen velikanski električni metalec svetlobe.

Pol ure sva zrla v čarobno luč v višini; s trd-nim sklepom, ob vsakem vremenu povspeti se vsaj do postaje Eismeer, podava se slednjič k zasluženemu počitku.

Z mrzlično naglostjo sva zarano dne 20. avgu-sta odpirala zastrta okna elegantne spalnice — me-gleno nebo se nama kar nič ni dopadalo.

Takoj po zajutruku hitiva k vremenskemu obe-lisku; nekoliko potolažena poiščeva banko, da me-njava nekaj avstrijskega denarja.

Stopivša v nizko, prazno sobo brez posebnega pohištva, misliva prvi trenotek, da sva zašla v kako beznico — kar vstane izza podolgaste mize zelo pri-prosto oblečen mož s pekovsko čepico na kuštravi glavi in z zavihanimi srajčnimi rokavi — bil je brez suknje — ter vljudno vpraša, česa želiva.

„Pardon, gospod“, spregovorim v zadregi, „o-prostitute, hotela sva menjati denarje, a sva gotovo za-šla v napačni lokal, za pijačo je pa še prezgodaj!“

„Le kar sem z denarjem!“ smehljaje odvrne ter hiti odpirat železno blagajno, katero sva smatrala za navadno omaro.

Po dnevnem kurzu nama kaj naglo našteje zla-tega, srebrnega in papirnatega francoskega in laške-ga denarja, ne da bi si natančneje ogledal najine bankovce.

„No — take banke še pač nisem videl!“ meni Janko, ko stopiva na cesto. „Skrajša sem mislil, da sva zašla v kakšno kašemo!“

so morali, da je njihova nadvlada tukaj pri koncu in da je padla celo ena njihovih zadnjih trdnjav: Sv. Bolfenk. Meriti so hoteli svoje moči, a pri tem so spoznali svojo slabost.

Današnji shod je jasno pokazal, da ne more naše drage liberalce ničesar več rešiti pretečega pogina — niti muzika na pleh.

Volitve v dunajski občinski svet.

V minulem tednu so se vršile na Dunaju volitve v občinski svet. Volil je I. razred vseh svojih 48 odbornikov, in v II. in III. razredu je bilo oddati nekaj izpraznjenih mandatov. Te volitve so vzdignile mnogo prahu in imajo mnogo interesantnih momentov.

Marsikdo je bil in je še popolnoma uverjen, da dunajska krščansko-socialna stranka stoji in pade z dr. Luegerjem. Ker je dr. Lueger šel v večnost, so hitro začeli intenzivno rovariti, vsi odkriti in tajni nasprotniki krščansko-socialne misli. Zbeganost radi smrti voditelja se jim je zdela najpripravnejša, da bi ribarili v kalnem in izpodkopali ponosno stavbo, ki jo je zgradil veliki žuban.

Kakor nalašč je prišla na pomoč tem židovskim in vsenemškim minerjem desorganizacija, ki vlada v dunajski krščansko-socialni stranki. Dunajčan je dobrodušen veseljak, ki ljubi komodnost in zabavo in ne pozna stroge strankarske discipline.

Že pred smrtjo Luegerjevo so pred vsakimi volitvami nastali v posameznih okrajih razdori in prepiri, ki so navadno temeljili na ambicioznosti posameznikov, ali pa na stanovskih interesih. Luegerjeva avtoriteta je sicer navadno taka nasprotstva ublažila in pomirila. Umevno pa je, da so take razprtije zdaj ko Luegerja ni več, zbruhnile še z večjo silo na dan, posebno ker so jih tajno netili razni nasprotni elementi. Radi tega so stali pri sedanjih volitvah v mnogih okrajih nasproti uradni strankini kandidaturi, ki so se vedno prištevali h krščansko-socialni stranki, in so tudi sedaj nastopali kot taki, ali pa so se proglašali za antisemite.

Kot tretji faktor je šel na roko svobodomiselnemu židovstvu „Deutsches Volksblatt“ s svojim lastnikom Verganijem. „Deutsches Volksblatt“ je na Dunaju zelo razširjen in se je kaj rad proglašal za strankino glasilo.

V resnici pa je „Deutsches Volksblatt“ najstrupenejši nemško-nacionalen list, ki vganja slovanofobijo v največjem stilu. Vseposod vidi uredniški štab tega lista slovanske izdajalce in v nobenem listu ni so tolikokrat brilirala kakšna smešna razkritja o slovanskih zarotah na severu ali jugu države. Svojo veljavo, ki si jo je pridobil z zmagami krščanskih socialcev na Dunaju, je obvaroval z vehementnimi napadi na židovstvo in z objavljenjem raznih velikomestnih čenč in pikanterij.

Ta list se je sedaj postavil popolnoma v službo krščansko-socialnih nezadovoljencev in fronderjev ter je hlastno objavljaval vse napade na krščansko-socialno stranko — spominjamo na afero Hraba, v kateri je „Deutsches Volksblatt“ prinesel prvi zloglasni govor.

Iz vseh teh in še drugih vzrokov je bila sedanja volilna kampanja na Dunaju zelo vroča in vse je z napetostjo pričakovalo končnega izida. Sedaj so volitve za nami in krščansko-socialna stranka je lahko zadovoljna. Nakane nasprotnikov se hiso vresničile, grozde je za razne judovske in nemško-nacionalne elemente preklislo, zmaga krščanskih socialcev je popolna.

Kakor smo že poročali, so pri nadomestnih volitvah iz III. razreda zmagali krščanski socialci z impozantnimi večinami.

Ravno tako se je zgodilo v II. razredu. Tudi izid v I. volilnem razredu je popolnoma povoljen in priča, da ima krščansko-socialna stranka trdno in zdravo jedro.

V 1., 2. in 9. okraju so izvoljeni liberalci. Ti okraji, v katerih živi zelo veliko židov, spadajo v posestno stanje liberalizma. V 19. okraju, katerega je dosedaj tudi zastopal liberalci dr. Reich, je zdaj izvoljen krščanski socialci.

Ta fakt gotovo ne vstvarja za dunajske liberalce posebno ugodnih avspicij za prihodnost, in misel o priborenju dunajskega občinskega zastopa bo do morali za nekaj časa že še opustiti.

V vseh drugih okrajih so proti raznim kandidatom prodrli uradni krščansko-socialni kandidati. Samo v 4. in 8. okraju je prišel po en krščanski socialen kandidat v ožjo volitev, pri katerih sta pa oba zmagala.

Posledica tega izida občinskih volitev je silen maček v židovsko-vsenemškem taboru. Po drugi strani se pa tudi krščanski socialci zavedajo, da morajo temeljito izčistiti v svojih vrstah, se otresti raznih priveskov, in izpeljati tesno organizacijo.

Politični pregled.

Vseslovanski kongres.

Priprave za vseslovanski kongres v Sofijo so v polnem teku. Bolgarska vlada je nakazala pripravljalnemu odboru 20.000 levov podpore. Ta odbor je razpisal tudi nagrado za vseslovansko himno, ki bi

se naj pela ob prihodu gostov v Sofijo. Ob enem z vseslovanskim kongresom bo zboroval tudi vseslovanski časnikarski kongres. Razen lužičkih Srbov in Hrvatov so že priglasili udeležbo časnikarji vseh slovanskih narodov. Na sporedu časnikarskega kongresa sta dosedaj dva referata: „Zgodovina bolgarskega časnikarstva“ in „Pomen organizacije časnikarjev.“

Program nove italijanske vlade.

Novi italijanski, ministrski predsednik Luzatti je razvil dne 28. aprila v zbornici program svoje vlade. Glede na notranjo politiko je rekel, da je treba skrbeti za obrambo domovine na mokrem in suhem. To je sveta dolžnost vsakega ministrstva. Nadalje je hvalil trdnost trozveze, a se je ob enem zelo radoval prijateljskih zvez z Francijo, Rusijo in Anglijo, kar omogočuje Italiji, da tvori važen aktiven faktor v skupnosti velesil. Dotaknil se je tudi cerkvene politike in izjavil, da hoče varovati svobodo vere in veroizpovedanj.

Iz Luzattijevega programnega govora odseva dvoje: Njegovo koketiranje z Anglijo, Francijo in Rusijo na novo dokumentira nezanesljivost naše ljube trozveznice. V zvezi z Avstrijo in Nemčijo živi le zategadelj, ker ji to nese, vse simpatije in nagnjenja so pa na strani onih, proti katerim se je trozveza ustanovila.

Na drugi strani pa je razočaral Luzatti s svojim programom prstožidarsko kliko, ki je pričakovala, da bo napovedal kulturni boj. Tega sicer Luzatti ni storil, a italijanski katoliki morajo biti pri vsem tem na straži. V italijanski javnosti prihajajo vedno bolj židovski, protiverski elementi na površje in na stotine rok je na delu, da bi ustvarile v Italiji take razmere kakor so v Franciji. Akoravno te tilie sile še niso nastopile javno in odkrito, je vendar nujna potreba, da katoličani izpopolnijo svojo pomanjkljivo organizacijo, ker jih gotovo čakajo zelo resni dnevi.

Hofrichter — priznal.

Nadporočnik Hofrichter, ki je od 27. novembra 1909 v preiskovalnem zaporu, osumljen, da je poslal desetim častnikom generalnega štaba strupene pilule s ciankaliem, je dne 28. aprila pred preiskovalnim sodnikom priznal svoje hudobno dejanje.

Hofrichter je izjavil, da je poslal ciankali častnikom iz ljubezni do svoje žene, da bi ji vsled svojega povišanja v generalni štab pridobil boljšo existenco. On je s to izjavo takorekoč priznal, da ga je njegova žena napeljevala k temu pogubnemu dejanju. Vsled tega je policija na ukaz preiskovalnega sodnika Hofrichterjevo ženo aretirala. Ona je v preiskavi pred sodnikom v začetku atere glede na sedanje možno priznanje, popolnoma krivo pričala.

Zadnji čas so se dokazi o Hofrichterjevi krivdi čudovito pomnožili. Ker je imel priliko, ves ta material pregledati, je prišel konečno do spoznanja, da mu vse tajenje nič ne pomaga. Celih pet mescev je trdo tajil svoj zločin.

Sedaj pa, ko je spoznal, da ne more na noben način uteči kazni, se je pojavil pri njem velik duševni boj, ki ga je privedel do tega, da je zahteval naj ga peljejo pred preiskovalnega sodnika. Tam je priznal, da je dne 14. novembra 1909 ob 6. uri zjutraj sam oddal tista usodepolna pisma s ciankaliem. O Hofrichterjevem priznanju so se takoj obvestili cesar, nadvojvoda Franc Ferdinand, vojni minister in načelnik generalnega štaba.

Hofrichterjevo ženo so zaslišavali dne 29. m. m. skoraj ves dan, ter so jo obdržali skoz noč v preiskovalnem zaporu. Nadaljne preiskave bodo dokazale, ali je res kaj soudeležena pri moževi krivdi. Ko se je vršilo zasliševanje, je ves čas bridko jokala in le malo so izvedeli od nje podrobnosti. Potrla jo je posebno vest, da jo je mož kot indirektno soudeleženko zatožil pri preiskovalnem sodniku.

Strupeni ciankali je Hofrichter dobil od nekega sorodnika v Sleziiji.

Sodilo ga bo vojno sodišče in bo menda po poročilu nekaterih listov — ustreljen.

Raznoterosti.

Koncert. V soboto dne 7. majnika je v Mariboru velik orkestralni koncert sodelovanjem koncerte pevke gospe pl. Foedransperg iz Ljubljane. Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Slovenci vsina koncert!!!!

Osebnost. Gospod nadporočnik Rudolf Maister, ki je znan pod imenom Vojanov kot slovenski pesnik, je imenovan za stotnika.

Slovenskim učiteljem. V Kapli ob Dravi je razpisano na trirazredni ljudski šoli mesto nadučitelja. S tem mestom, ki se odda definitivno, so združeni dohodki drugega plačilnega razreda. Pouk je dvojezičen. Prošnje je treba vpslati do 21. maja t. l. na krajni šolski svet v Kapli ob Dravi. Ta šola je na važnem kraju ob jezikovni meji, kjer hoče Schulverein in Südmarka ponemčiti slovensko ljudstvo. Nemški Schulverein razpisuje za nemške učitelje, ki bi se potegovali za to mesto, 200 K letne podpore. Kaj pa Ciril-Methodova družba?

Nemška zagrizenost. Praški mestni svet je v češkem pismu povabil grofa Zeppelina, naj pri svoji

nameravani zrakoplovni vožnji na Dunaj obišče tudi Prago. Ob enem se je tudi sklenilo, da bodo v Pragi Zeppelina pozdravili v češčini. To pa razburja nemške duhove. Mnogi nemški listi, med njimi „Wiener Zeitung“ in „Dresdener Neueste Nachrichten“ že pozivljejo Zeppelina, naj ne obišče Prage, ampak naj se ustavi v kakem nemškem mestu na severnem Češkem, da mu ne bo treba poslušati nerazumljivih slovanskih idiomov.

Milo se podraži. Odbor združenih avstrijskih tovarnarjev za milo je sklenil povišati ceno za milo pri 100 kg za 4 K. Ta sklep podpirajo industriji z razlogom, da so se vse surovine znatno podražile.

Slovenci, posnemajte! Kot odgovor na Roseggerjev poziv, naj Nemci nabere dva milijona za nemški šulferajn, so jeli Poljaki nabirati prispevke za svojo šolsko družbo „Towarzystwo Szkoły Ludowej“ v spomin zmage nad Nemci v bitki pri Grunwaldu dne 15. julija 1510. In ta zbirka je sedaj že dosegla dva milijona, in sicer so darovali: privatniki 708.665 kron, državni, deželni in privatni uradniki 263.331 kron, profesorji in učitelji 207.880 kron in razni zavodi 135.142 kron. Darovi po 2000 K in več so znašali skupaj 652.378 K, po 1000 K in več 221.815 kron, po 500 K in več 99.287 K, darovi manj kot 500 K pa 341.540 K. — Slovenci, vzgledujte se nad to poljsko narodno požrtvovalnostjo in storite tudi vi tako! Spominjajte se ob vsaki priliki zatiranih obmejnih bratov in darujte v „obmejni sklad!“

Grunwaldske slavnosti v Krakovu. V odbor za prireditve Grunwaldske slavnosti v Krakovu so bili izvoljeni: krakovski župan dr. Leo, Lvovski župan Circheinski, grof Skrzynski, dr. Dolinski in starosta poljske sokolske zveze Fischer. Slavnosti se bo vršila v petek 15. julija in sicer se najprej odkrije spomenik kralju Jagielu na trgu Matejka, nato se otvori razstava predmetov z Jagelonske dobe. Potem pa se vrste: predavanja iz poljske zgodovine, slavnostna gledališka predstava, ljudske zabave, javna sokolska telovadba, razsvetljava mesta itd. Slavnosti bodo končane dne 17. julija. Stroškov je proračunjenih 75.200 K. Krakov da v to svrhu 60.000 K, ostanek se pokrije s prostovoljnimi doneski. Stroški se razdele tako-le: za stanovanja gostom in Sokolom 7000 K, za gledališko predstavo 5000 K, za razstavo 10.000 K, za razsvetljavo 2000 K, za brošure 2000 K, za spominjske kolajne 1000 K, za sprejem gostov in ljudske zabave 20.000 K, za sokolstvo 12.000 K, za godbe 2000 K, za redarstvo, ognjegasce in drugo 7000 K.

Ustanovitev mohamedanske velebanke v Sarajevu je gotova stvar. Za predsednika bo izvoljen sarajevski župan Kulović, za podpredsednika Adam aga Mesić. Ustanovna glavica je določena na dva milijona kron. Mnogo je že dosedaj podpisanega od interesentov.

Novo zagrebško kopališče na Savi. Zagrebška občina zgradi veliko novo moderno kopališče ob Savi. Kopališče ne bo v reki, marveč poleg nje se zgradi baseni, v katere bo voda iz reke po ceveh napeljana. Tudi odtok vode bo naraven. Z delom se prične še letos.

Kolekovne revizije ali pregledovanje občinskih aktov so se zopet pričela z neomejeno in novo silo, dasiravno e. kr. finančno ministrstvo naših lanskil tozadevnih ugovorov še ni rešilo. Kakor piše dr. Pegan v svoji izborni uredovani „Občinski Upravi“, štev. 19 leto 1907, štev. 10 in 21 leto 1908, je upravno sodišče opetovano razsodilo, da listine lastnega delokroga občin — v koji delokrog brezdvomno spadajo občinski in ubožni računi, stavbene in godbene listine, — niso podvržene revizijam finančne oblasti, in vendar dohaja leto za letom finančni revizor, ki cel božji dan tiči in brska v občinski pisarni, da zasači kakšno nekolekovano pobotnico čez 4 K. Koliko sitnosti, potov in jeze napravijo tem revizijam redno sledeči malenkostni plačilni nalogi, predno je iztirjanih ubogih par vinarjev, je obče znano. Parturiunt montes, nascitur ridiculus mus! Bodemo le videli, kakšnih misli je e. kr. finančno ministrstvo. Ako se tudi isto strinja s staroveškimi nazori slavnostnane e. kr. finančne deželne direkcije v Građeu, tedaj poskusimo še mi našo srečo pri upravnem sodišču in svoječasno naznanimo izid. — Več občin celjskega okraja.

Ubogi Ploj. Prerano bo dobil sive lase naš prijatelj Ploj. Ubil bi rad z raznimi „diplomatičnimi“ triki našo Kmečko zvezo — a vse se mu izjalovi. Cel lo najboljši njegovi priganjači, liberalni učitelji, ga trumoma zapuščajo, kakor podgane ladijo, ki se potaplja. Niti Plojeva polna vinska klet in njegove južne ne morejo obdržati starih somišljenikov, kaj šele privabiti novih. Se nam res smili Ploj vsled nesrečne njegove politike. Bo treba zopet presedlati, go spod hofrat!

Mladeniški tečaj se vrši dne 8. maja v Celju za Orle in druge mladeniče iz celjskega, vranskega, gornjegrajskega in šoštanjkega okraja. Vspored: Dopoldne: 1. Ob 8. uri skupna sv. maša pri sv. Duhu v Celju. 2. Ob 9. uri telovadba v šolski telovadnici. 3. Ob 11. predavanje o telovadbi v dvorani „Pri belem volu“ — Aleksander Jeločnik. 4. Ob 12. uri skupno kosilo „Pri belem volu.“ Popoldne: 1. Ob 1. uri telovadba v šolski telovadnici. 2. Ob ¼4. uri veliko ljudsko zborovanje z raznimi nasveti. Govori gospod Fr. Terseglav. Orli, pridite vsi! Mladeniči, agitirajte za shod!

Liberalna narodnost. Na drugem mestu poročamo, da je veleposestnik Hornický v Št. Ilju pri občinskih volitvah, pri volitvi župana in svetovalcev

dosledno volil z največjimi nasprotniki Slovencev in sploh Slovanov, z Südmarkovci, čeprav je večkrat slovesno zatrjeval, da ne bo nikdar volil proti Slovanom. Hornický z navdušenjem naglašja, da je radikalni Čeh in tudi občuje v češkem klubu v Mariboru. To je zopet dokaz, kakšna je liberalna narodnost.

Björnstjerne Björnson †. Iz Kristijanije poročajo: Vsi listi so izšli s črnim robom. Po celem mestu vise črne žalne zastave. Björnsonov kip pred Narodnim gledališčem je dekoriran s črnimi draperijami in zelenjem. Pogreb pesnika bo velikanska manifestacija eelega norveškega naroda. V Parizu so ponoči dne 27. aprila položili mrtvo truplo v cinasto rakev in to zopet v rakev iz hrastovega lesa. Ob 5. uri zjutraj so odpeljali rakev na kolodvor, odtod je odpeljal posebni vlak mrtvega pesnika proti domovini. Ladija oklopnica je prišla z rakvijo v Kristijanijo v nedeljo opoldne. Žalni obredi se bodo vršili v cerkvi. Björnsona bodo pokopali v bližini Ibsena na pokopališču v Kristijaniji, kjer ležijo tudi umrlega pesnika stariši.

Liberalni bahači vedno zatrjujejo, da si napredno-svobodomiselnost pridobiva vedno več tal med ljudstvom. Krasno osvetljuje to širokoustenje mala notica v „Narodnem Dnevniku“ od 29. aprila. Tam se glasi: „V St. Petru na Medvedovem selu se vrše kmalu občinske volitve. Šteti bo treba napredne glasove.“ Ako dodamo, da je bil St. Peter na Medvedovem selu včasih liberalna trdnjava, v kateri se pa morajo sedaj zadovoljiti liberalci z brezupnim štetjem svojih maloštevilnih kalinov, potem je „napredek“ liberalne stranke pač za vsakega jasen.

Za obmejne Slovence je darovala gospa Ivana Hleb, posestnica na Smolniku pri Rušah 3 krone in 2000 obrabljenih poštinih znamk. Slava zavedni Slovanke!

K delamoznosti štajerskega deželnega zbora. Praška „Union“ od dne 29. aprila prinaša na uvodnem mestu mnenje nekega poslanca glede slovenske obstrukcije v deželnem zboru. Gospod poslanec odločno potrjuje naše vest, da se niso vršili s slovenskimi poslanci še nobeni dogovori. Nadalje povdarja, da se Slovenci ne bodo pustili več terorizirati in se bo moralo ozirati na njihove opravičene zahteve. Pove pa tudi, da se slovenski poslanci že iz kurtoazije ne bodo izognili pogajanjem, ki jih hočejo uvesti veleposestniki.

Vladinovi. Plojaška politika je bila vedno vladna. Zadnja „Sloga“ se jezi nad osnovanjem V. L. S. To je zopet čukerček za vlado. Skozi stoletja so se držali naši nemški gospodarji načela: divide et impera in so z razkosavanjem slovanske celote vtrjevali svojo moč. Sedaj, ko se trudimo zrušiti zastarele zgodovinske meje in vstvariti krepko celoto, ki naj bi v boju proti nemškemu režimu tudi kaj veljala, pridejo razni vladni hlapci in hočejo z zasmehovanjem to naše delo onemogočiti. Kako naj se imenuje početje gospodov, ki obrekujejo, da je St. K. Z. izginila, in vse odločuje V. L. S., ko dobro vedo, da je K. Z., kar se tiče štajerskih razmer, popolnoma samostojna in pride V. L. S. v poštev samo v obče-slovenskih zadevah. To so izlivi vladnih podrepnikov.

Zapuščina po Marku Twainu. Pokojni humorist je zapustil svoje spise raznim prijateljem, vse premoženje svoji hčeri, ki je omožena z Rusom Gavrilovičem. Ob poroki svoje hčere z imenovanim Rusom se je Mark Twain izrazil: „Vse svoje ostalo življenje bom porabil v to, da se naučim izrekati ime svojega zeta.“

Skupni občevalni jezik slovanski.

V 2. in 3. številki „Studentske Hlidke“ razpravlja kaj primerno o tem predmetu Jan Bartoš s stališča Čehov in sploh avstrijskih Slovanov. Umetno sestavljen slovanski jezik, nekaj esperanto, je neumnost, ker kdo bi se učil takega jezika, ki ga nihče ne govori. Zgodovina potrjuje to mnenje, ker so se vsi taki poizkusi res izjalovili. Ostané nam tedaj izbira med živimi jeziki.

Tu se izjavi pisatelj, stoječ na stališču, ki ga da avstrijskemu Slovanu zdrava pamet, za enkrat proti učenju ruščine kot skupnemu občevalnemu jeziku. Sezimo raje po najbližjem! Otresimo se tistega sanjavega idealizma o Rusiji kot nekaki zaščitnici in pokroviteljici Slovanov. Jasno je, da se ogromna Rusija za nas male narode presneto malo briga. Pri njej se začne narod še-le s tem, če ima svojo državo, le s tistimi računa. Tudi ne more biti sebična Rusija vsled svojih notranjih razmer nikak ideal slovanske države. Kako barbarsko zatira neruske in nepravoslavne narode, na primer recimo Poljake. Zato kaj lahko razumemo ravno Poljake, zakaj se oni nikdar niso in ne bodo navdušili za kak ruski panslavizem.

Slovani v Avstriji sami morajo stremeti po tesnem združenju, ker le tako jim je mogoče priti do odločilne moči v državi. Potem seveda bo tudi oficialna Rusija računala z nami, potem bo imela ruščina tudi za nas praktičen pomen. Stiskani avstrijski Slovani, ki jih družijo boj za samostojnost, boj proti skoro istemu sovražniku, se naj združijo v trdno vez poleg drugega tudi potom skupnega občevalnega jezika.

S stališča takozvanega avstroslovizma nam tedaj ostane na izbiri: kak jugoslovanski jezik, češčin ali poljščina.

Jugoslovani so s Čehi v vedno ožji in tesnejši zvezi. Na Čehih kot najbližjih sosedih je, da pridobe še Poljake za skupno slovansko stvar. Razumljivo je, če so Poljaki dosedaj stali pri teh akcijah nekako na strani. So narod ki šteje kakih 20 milijonov, imajo večje kulturne tradicije kot drugi avstrijski Slovani ter uživajo slednjič primeroma največ svobode in samostojnosti, zato niso čutili fiste močne potrebe po pomoči in združitvi kakor stiskani bratje.

Ni pa dvoma, da bi se ne dali navdušiti za to stvar, če pride enkrat ljudstvo malo bolj do veljave, če si pridobimo pri njih zaupanje s tem, da ne bomo vsak hip hodili k Rusom po svete — k njihovim sovražnikom — in konečno, če se odstranijo razni spori zaradi meje z drugimi Slovani.

Ravno katerega jezika pa izmed navedenih naj se učimo, se seveda ne da ukazovati. Najlepše bi bilo in tudi ne pretežko, če bi znala slovanska inteligenca v Avstriji vse omenjene tri jezike: en jugoslovanski, češki in poljski.

Narodna in častna dolžnost vsakega izmed nas pa je, da zna najmanj še en pametno voljen slovanski jezik. Saj to tudi ni nič težkega, naučiti se enega slovanskega jezika toliko, da ga razumemo. Še malo dobre volje manjka.

Če se enkrat to slednje uresniči, potem smo za dobro stopinjo bliže idealu — splošnemu medsebojnemu razumevanju Slovanov.

Po „Zori.“

Štajersko.

Maribor. Ker naša prijazna sosedinja Italija pomnožuje dan za dnevom vojaštvo ob avstrijski meji in postavlja nove utrdbe, je bilo potrebno, da tudi naša država začne vsaj v neposredni bližini italijanske meje utrjevati strateško važne kraje in pomnoževati vojaške posadke na jugu. Vojaška uprava je zato koncentrirala 5. dragonski polk v goriško okrožje in ustanovila nove vojaške oddelke v južnem državnem teritoriju. V Mariboru smo dobili v garnizijo jahajoči topničarski oddelek in konjeniški oddelek za strojne puške. Vse kaže, da „vroče“ prijateljsko razmerje med Italijo in Avstrijo ni tako mirno, kakor zatrjujejo razne visoke glave.

Celje. C. kr. okrožno sodišče v Celju ima svoje ubikacije v bivšem starem samostanu. Skrajni čas bi že vendar bil, da dobi moderne prostore. Država to zadevno že leta in leta obljubljuje, a doslej ostalo je le pri — obljubovanju. Zdaj se zopet resno govori, kakor se nam poroča, da pride kmalu do stavbe novega primernege, justičnega poslopja v Celju. Bomo videli!

Ptuj. Tukaj na kazenskem sodišču posluje sodnik Petrovič, čegar oče se je v St. Lenartu še čutil Slovence, sin pa zapisuje vse izjave v nemščini, ker ni dovolj več slovenskega jezika. Se celo prigodi, da se te prestave ne krijejo docela, kar mora potem stranka pripisovati kurzum za slovenščino, če je oškodovana. Če tej sodnji tudi vrneš nemško besedilo, dobiš prihodnjič zopet nemške obvestilo le v dvojezičnem kuvertu. Gospod državni poslanec Ploj bi vsled svojih vsestranskih zvez lahko se zavzel za pastorko slovenščino, ker Ptuj leži v dr. Plojevem volilnem okraju. Upamo, da se to zgodi čimprej, treba je le par aktov pregledati in vprašati slovenske odvetnike.

Šmartno na Paki. Dne 8. maja se vrši po večernicah shod Slovenske kmečke zveze v gostilni gospoda Fr. Pirtošeka. Govorila bodeta državni in deželni poslanec Pišek in deželni poslanec dr. Karol Verstovšek.

St. Ilj v Slov. gor. Pod utisom vesele slovenske zmage pri volitvi župana se je vršila včeraj dne 1. maja narodna veselica v St. Ilju. Od vseh strani so prihiteli prijatelji šentiljskih Slovencev, da z njimi vred obhajajo velepomembno zmagoslavje. Posebno mnogo je bilo gostov iz Maribora in Jarenine. Mogočni trobojnice na Slovenskem domu in Celcerjevi gostilni, kjer se je vršila veselica, ste pozdravljale že pri dohodu obilne goste. Neumorno delujoči predsednik bralnega društva, gospod kaplan Golob, je v pozdravnem govoru povdarjal zgodovinsko važno zmago prejšnjega dne. Slavnostni govornik, urednik gospod Kemperle, je v jedrnatem govoru slikal zbranemu občinstvu, kako se že od nekdaj mora boriti naš narod z nemškim narodom. Očrtal nam je pomen tega boja nekdaj in sedaj, ter vspodbujal šentiljčane k vstranjenemu obrambnemu delu. Gospod govornik je za svoja izrazita izvajanja žel burno odobravanje. Domača mladina je predstavljala dr. Krekovo igro: „Tri sestre.“ Vsi igralci so svoje vloge izbornorešili. Pevske točke sta izvajala domači mešani in mariborski moški zbor. Šaljiva licitacija je prinesla za mal denar mnogim lepe dobitke, bralnemu društvu pa lep gmotni uspeh. Vršila se je tudi bitka s konfeti, ter razno drugo razveseljevanje. Pohvalno omenjamo gostilno Celcerjevo, ki je res izborno postregla našim gostom, trgovca gospoda Paka, Swaty in druge, ki so darovali dobitke, kakor tudi vsem tistim, ki so z denarnimi prispevki pripomogli do lepega uspeha. Vsem povprek najlepša hvala!

Poroka. V Brežicah se je poročil c. i. kr. topničarski nadporočnik Romauch s hčerko veletrgovca Hansi Matheis.

Konjice. V Tepanjih se je dne 27. aprila hudo ponesrečila neka kmetica. Zakurila je v peč. Pri tem je mislila vzeti iz peči gorečo drvo. Primerilo se je, da je več gorečih delov štrknilo na njeno obleko in začela ji je močno goreti. Ženska je vsled hudih opeklin drugi dan umrla.

Koroško.

Pliberk. Odkar imamo pri nas gostilno Narodni dom, se iste izogiblje pliberški posilinemci, ter hočejo pokazati s tem svojo mržnjo proti Slovincem. Da bi le raje v svojih prodajalnah in gostilnah ne postregli na slovensko zahtevo in prepovedali vsakemu Slovincu vstop. Saj so njih napisi razen postaje c. kr. orožništva, samo nemški, torej edino-le za gospe Nemce. Če ima gostilna Narodni dom in v tej hranilnica in posojilnica edino slovenski napis, je popolnoma pravilno, pač pa narobe, da so v celem Pliberku samo nemški napisi, kamor zahajajo večinoma okoliški Slovenci razen pliberških nemškutarjev. Naj bi bili Pliberčani tako pravični napram Slovincem, kakor se pri vsaki priliki širokoustijo ter bi dali napraviti vsaj nemško-slovenske napise na njih obrtniških in gostilniških hišah. Le tedaj bi se moglo govoriti o pravičnosti tu bivajočih dveh nasprotnih si narodov.

Izredni jubilej na sv. Višarjah. Sv. Višarje, najznamenitejša božja pot na Koroškem, obhaja to leto 550letni jubilej. Da se ta jubilej dostojno praznuje, je knez in škof krški prosil sv. očeta v Rimu posebnih milosti za to leto. Vsak romar, ki prejme to leto sv. zakramente na Višarjah, si pridobi popolen odpustek. Nadalje je podelila rimska stolica duhovnikom na sv. Višarjah posebne pravice za spovednico. V vseh cerkvah Kanalske doline bodo na predvečer Kristusovega vnebohoda zvonovi oznanjali začetek jubileja. Posebno slovesno se bodeta praznovala Marijina praznika dne 15. avgusta in 8. septembra. Koroški, pa tudi ostali Slovenci bodo letos v velikem številu romali na Višarje. Poklonimo se, verni Slovenci, radi svoji dobri materi, nebeški kraljici! Dobro bi bilo na vsak način, da bi društva, da bi zlasti mladeniške organizacije to leto skupno šle na Sveto Višarje!

Kranjsko.

Iz sodnijske službe. Prestavljen je okrajni sodnik dr. Franc Pompe iz Krškega v Ljubljano. Deželno sodnim svetnikom je imenovan okrajni sodnik Josip Zmave v Ljubljani ter se premesti v Novomesto. Ravno tako je imenovan za deželno sodnega svetnika okrajni sodnik Franc Peterlin v Kranjski gori.

Divaška jama dne 1. majnika razsvetljena. — Tržaška podružnica Slovenskega planinskega društva — v katere področje spada ta jama — je razsvetlila v nedeljo, dne 1. majnika, slavnoznano divaško cesarjevič Rudolfovo vilenico. Poleg postojnske jame je divaška vilenica, kolikor je dosedaj znano, ena najkrasnejših podzemeljskih jam. Odlikuje se po svojih mnogobrojnih in orjaških kristalnih kapnikih, ogromnih podzemeljskih prostorih, kakor tudi po lepo urejenih potih, tako da je vstop v to podzemeljsko krasoto lahko vsakomur brez vsake težave omogočen. V nedeljo dne 1. majnika je gorelo v teh čudapolnih prostorih preko tisoč sveč in veliko acetelinskih svetilk, tako da je bila razsvetljava res krasna. Razsvetljava je trajala od treh popoldne do sedme ure zvečer.

Travniški mojster. Pri deželnem odboru kranjskem se sprejme travniški mojster s plačo 1600 K in z aktivitetno doklado 504 K na leto ter s pravico do normalnega napredovanja, kadar se definitivno namesti. Prosilci za to službo naj vložijo svoje prošnje ter prilože krstni in domovinski list, нравnostno izpričevalo, izpričevalo o šolski izobrazbi, o fizični sposobnosti in o strokovni usposobljenosti, do 28. maja 1910 pri deželnem odboru. V prošnji je tudi povedati, če in na kateri način je že prosilec zadostil vojaški dolžnosti.

Razgled po svetu.

Sole v Cincinnati. V Škofiji Cincinnati obstoja sedaj po poročilu škofijskega šolskega nadzornika 114 župnijskih šol z 602 učitelji in 27.600 otroki. Leto 1909 so se ustanovile 4 nove župnijske šole in 6 novih šolskih poslopij z 375.000 dolarjev stroškov. Da se nadalje izobrazujejo učitelji, so sklenili katoliški šolski nadzorniki sklicati za letos od 18.—23. avgusta pedagoški tečaj pod vodstvom H. Shielda, profesorja pedagogike na katoliškem vseučilišču v Washingtonu. — V metropoliji Toronto v državi Kanada (provinca Ontario) se namerava ustanoviti veliko duhovno semenišče, ki bi naj bilo tudi za sosednje škofije. Stroškov se pričakuje ¼ milijona dolarjev; 150.000 dolarjev je že daroval eden pivovarnar.

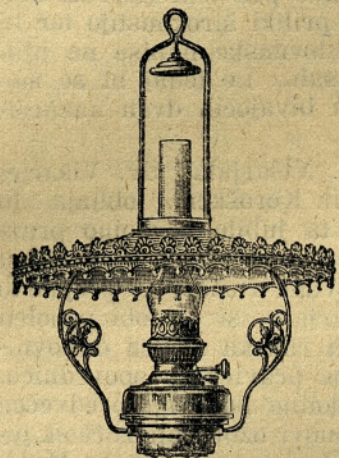
Pridigar umorjen. Iz Pittsburga poročajo: Po pridigi, v kateri je Frank Skala, urednik nekega češkega lista in odlični misijonar družbe kongregacionistov, izjavil, da je pripravljen za krščanstvo žrtvovati svoje življenje, je bil Skala umorjen, ko je s svojim tovarišem zapuščal cerkvico v predmestju Woods Run. Tudi Gay je bil obstreljen in težko ranjen. Skala in Gay sta baš zapustila cerkvico ter dospela na vogal Eckert ulice in McClure ave., ko se je pred njima pojavil slab opravljen neznanec, ki je potegnil revolver in ustrelil Skalo v glavo, da se je mrtev zgrudil. Gay, ki je dvignil roko v zaščito, je bil zadet od druge krogle in hudo ranjen. Morilec je bežal, a je bil pozneje prijet. Imenuje se Jan Radovič, ki je bil znan kot prenapet človek, ki se je potepal okoli brez dela, a poln razbrzdanih misli. Skala je bil star šele 25 let.

Mlinarji pozor!

Prodajam za nizko ceno, zaradi opustitve obrti francoske mlin-ske kamne, (Französische Müh-
steine) še novi, malo rabljeni.
Alojz Kupec, pošta Sv. Pavel
pri Preboldu. Štajersko. 53

St. Ilj v Slov. goricah.

Krasno posestvo, ob želez-
nici in državni cesti, ki meri okrog
20 orolov najlepše zemlje, z zida-
nimi poslopji se proda kakemu
Slovcu. Naslov pove uredništvo
Straže. 45

Edina štaj. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

..... **Najsolidnejša in točna postrežba.**

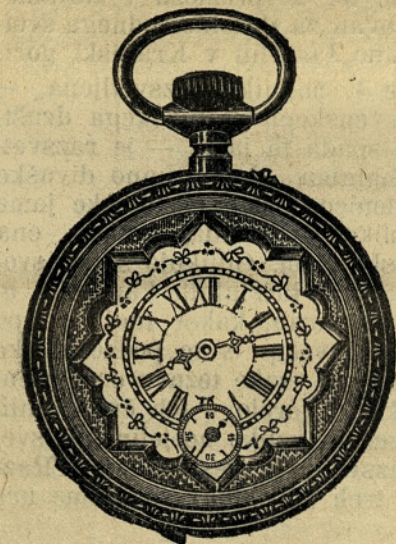
Umetni zavod za slikanje na steklo

Maks Tušek : Ljubljana

Sv. Petra nasip št. 7

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojnikom
za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stro-
ko spadajoča dela po najnižji ceni.

== **Načrte in proračune na razpolago.** ==

Svoji k svojim!

Urar, očalar
in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 33

pred kolodvorom, priporoča
svojo bogato zalogo zlat-
nine, srebrnine, ur i. t. d.
po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in
jasnim glasom iz najboljših tovarn.
10 Priznana najboljša igla za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Nagrobne vence

v vsakovrstnih izpeljavah,
trake z napisi, in sveče za pogrebe priporoča
Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina s papirjem in pisalnim orodjem.

Na debelo in drobno!

220

Na debelo in drobno!

XXXX **Restavracija** XXXX

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina ka-
kor: haloško, ljutomersko, dr. Thur-
nejev muškatelec, mozlec, vinarec,
bizelčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča

37

Lojzika Leon.

Za obmejne Slovence!

Od vsakih 1000 K, za katere se kdo zavaruje
za življenje pri meni, odstopim 4 K na me od-
padajoče provizije, za obmejne Slovence. ::

Franc Pograjc, glavni zastopnik „Vzajemne
zavarovalnice“, Maribor, Fabrikasse 21.
Sprejemam zavarovanja proti ognju pod najugodnej-
šimi pogoji. 42

Volneno

blago, cefiri, batisti in perilni
kambrik za ženske obleke v veli-
kanski izberi in po čudovito
nizkih cenah se dobi v narodni
veletrgovski hiši

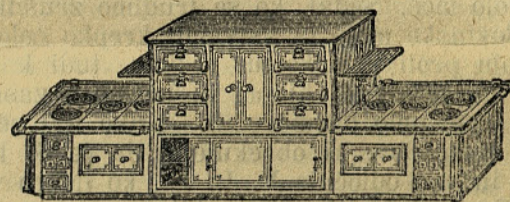
R. Stermecki, Celje

Vzorci proti vrtni zastoj in pošiljatve
čez K 20— franko. Prepričajte se o
„Bomba“ tkanini, katera je preiskušena
najboljše za žensko in moško perilo. —
Kos 23 met. franko K 15-50. Cajgasti
ostanki po 20 met. trpežni K 8—, fini
K 10—, zelo fini K 12—. 3

Jerič,

hišni posestnik v Karčevini, pozivljam
onega gospoda, ki me je na nečuten na-
čin v zaprtem pismu, najbrž na prigo-
varjanje svoje soproge, obdolžil nečastnega
dejanja, da to obdolžitev tekom 8 dni na
kak način s svojim podpisom prekliče,
drugače sem prisiljen ga naznaniti c. kr.
okrajnemu glavarstvu in prositi, da se ga
kaznuje. 352

Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa,
emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele,
restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s
plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer
ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni
Ko'loseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vra-
čajo. Ceniki zastoj.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

• registrovana zadruga z neomejeno zavezo •

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na-
vadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%.
Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in
1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se spre-
jemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obre-
stovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so
poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto
97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni
varnosti po 4%, na vknjižbo sploh po 5%, na
vknjižbo in poročilo po 5%, in na osebni
kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vre-
dnostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih za-
vodih prevzame posojilnica v svojo last proti po-
vrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo
7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica
brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne
in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenredni
praznike. — V uradnih urah se sprejema in iz-
plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12.
dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

ROBERT DIEHL, žganjarna, Celje,

priporoča svojo doma
žgano slivovko, tropi-
novec, vinsko žganje,
brinjevec kakor tudi

štajerski
konjak.